

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Ukrainian National Academy of Sciences
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФОЛЬКЛОРИСТИКИ
ТА ЕТНОЛОГІЇ ім. М. Т. РИЛЬСЬКОГО
M. Rylsky Institute for Art Studies, Folkloristic and Ethnology
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНОЛОГІВ
International Association of Ukrainian Ethnologists

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ ТА ЕТНОЛОГІЯ

FOLK ART AND ETHNOLOGY

№ 6, 2011 (333)

листопад-грудень

Київ – 2011

ISSN 01306936 Рік заснування 2010
Індекс 74328 Виходить раз на два місяці

Засновники журналу

Національна академія наук України
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського

Головний редактор

Ганна СКРИПНИК

Заступник головного редактора

Анатолій ІВАНИЦЬКИЙ

Відповідальний секретар

Галина БОНДАРЕНКО

Редакційна колегія

Лідія АРТЮХ, Василь БАЛУШОК, Валентина БОРИСЕНКО, Леся ВАХНІНА, Олег ГРИНІВ, Софія ГРИЦА, Віктор ДАВИДЮК, Іван ДЗЮБА, Роман КИРЧІВ, Олександр КУРОЧКІН, Наталія МАЛИНСЬКА, Микола МУШИНКА, Всеволод НАУЛКО, Сергій СЕГЕДА, Григорій СЕМЕНЮК, Мирослав СОПОЛИГА, Михайло ТИВОДАР

*Рекомендовано до друку вченою радою Інституту мистецтвознавства,
фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України
(протокол № 8 від 13.10.2011)*

Народна творчість та етнологія : № 6 / [голов. ред. Г. Скрипник] ; НАНУ,
ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. – К., 2011. – 130 с.

Редактори

Надія ВАЩЕНКО, Наталя ДЖУМАЄВА, Лариса ЛІХНЬОВСЬКА, Катерина ОНУФРІЙЧУК, Павло РАФАЛЬСЬКИЙ, Альона РОКИЦЬКА, Людмила ТАРАСЕНКО, Валентин ЧУМАК, Олена ЩЕРБАК, Лідія ЩИРИЦЯ

Оператори

Ірина БОСА, Ірина МАТВЄЄВА, Тетяна МИКОЛАЙЧУК, Людмила НАСТЕНКО,
Ельвіра ПУСТОВА, Світлана ШЕВЦОВА

Комп'ютерна верстка

Ніно БІЧАШВІЛІ

Редакція не завжди погоджується з авторами статей

Адреса редакції: 01001 Київ-1, вул. Грушевського, 4
тел. 279-45-22

E-mail: etnolog@etnolog.org.ua

<http://www.etnolog.org.ua>

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ. № 17404–6174Р від 24.12.2010

Формат 60×84/8, 205×290мм
умов. вид. арк. 11,2

© Інститут мистецтвознавства, фольклористики
та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

Зміст

Contents

I. До 90-річчя Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

I. On the Occasion of the 90th Anniversary of the NASU Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology

- 7 *Шевчук Оксана, Студенець Наталія.* Ювілейна конференція Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України
Shevchuk Oksana, Studenets Nataliya. The NASU Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology Anniversary Conference

II. Етнос. Культура

II. Ethnos. Culture

- 13 *Беценко Тетяна.* Природа імпровізаційного творення текстів народних дум (лінгвістичний аспект)
Betsenko Tetiana. A Gist of the Folk Ballad Texts' Extemporization (A Linguistic Aspect)
- 22 *Новак Валентина.* Регіонально-локальні особливості колядно-новорічної обрядовості Гомельщини (на матеріалі фольклору Добруського і Ветківського районів)
Novak Valentyna. Regional and Local Peculiarities of the Homelshchyna Christmas and New Year Ceremonies (Based on Materials of the Dobrush and Vietka Districts)
- 31 *Матосевич Андреа.* Від «Vagine dentate» до «домашньої» версії «стахановства»: аспекти міфологічної гірничої справи
Matosević Andrea. From «Vagine Dentate» to the «Stakhanovism» Domestic Version: A Mythologic Mining Aspects
- 42 *Вархол Надія.* Михайло Сірий – останній «пророкувач Псалтиря» на Пряшівщині
Varkhol Nadiya. The Last Priashyvshchyna «Psalter Predictor» Mykhailo Siryi
- 45 *Швидкий Сергій.* Дикорослі трави в народній медичній культурі населення Української Слобожанщини (друга половина ХХ – початок ХХІ століття)
Shvydkyi Serhii. Growing Wild Grass in the Folk Medical Culture of the Ukrainian Slobozhanshchyna Population (Second Part of the XXth – Early XXIst Centuries)
- 53 *Васянович Олександр.* Знакові функції килимів околичної шляхти Житомирщини
Vasianovych Oleksandr. Signal Functions of the Zhytomyrshchyna Vicinity Gentry Carpets
- 57 *Шановал Лариса.* Весільне печиво в Опішні наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття
Shapoval Larysa. Wedding Pastry in Opishnia in the Late XXth – Early XXIst Centuries

III. Матеріали і розвідки

III. Materials and Researches

- 62 *Гудченко Зоя*. Родинний дар цілительства
Hudchenko Zoia. Family Gift of Healing
- 67 *Виткалов Сергій*. Заслужений майстер народної творчості України Орися Рябунець
Vutkalov Serhii. Honoured Folk Art Worker of Ukraine Orysia Riabunets
- 70 *Зелез-Бучик Марія*. Народний майстер з Колиндян
Zelez-Buchyk Mariya. A Village Kolyndiany Folk Master
- 73 *Іваневич Лілія*. До історії сакральних символів подільських вишитих рушників
Ivanevych Liliya. To the History of the Sacral Symbols of the Podillia Embroidered Towels
- 82 *Петренко Валентина*. Доля криворізьких кобзарів
Petrenko Valentyna. A Destiny of the Kryvorizhzhia Kobzars

IV. Трибуна молодого дослідника

IV. A Tribune of a Young Researcher

- 87 *Маліков Василь*. Уявлення про наймитів та наймитську долю в українських народних казках
Malikov Vasyl. Views on Wage Labour and a Farm Labourer Fate in the Ukrainian Folk Tales
- 93 *Піскун Олена*. До проблеми етнонаціональної ідентифікації студентської молоді Слобожанщини (за результатами соціологічного дослідження)
Piskun Olena. On the Issue of the Ethnic and National Identification of the Slobozhanshchyna Student Youth (By Results of Sociological Investigation)
- 99 *Пуківський Юрій*. Шлюбно-любівні мотиви у великодніх традиціях бойків
Pukhivskyi Yurii. Marriage and Love Motifs in the Easter Traditions of Boyky
- 106 *Маховська Світлана*. Традиційні весільні прикмети і заборони на Слобожанщині в першій половині ХХ століття
Makhovska Svitlana. Traditional Wedding Signs and Prohibitions on Slobozhanshchyna in the First Half of the XXth Century

V. Рецензії. Архівні матеріали

V. Reviews. Archival Documents

- 113 *Гальченко Сергій*. Не судилося здійснитися...
Halchenko Serhii. The Accomplishment Was Not Fated...
- 119 *Іваннікова Людмила*. Фундаментальне монографічне дослідження фольклору ХХ століття
Ivannikova Liudmyla. Basic Monographic Research on the XXth Century Folklore
- 124 *Ткаченко Борис*. Щоб серце раділо, щоб пам'ять жила
Tkachenko Borys. That a Heart May Fill With Joy and a Memory May Live On
- 126 *Аронець Мирослав*. Нове мистецтвознавче дослідження.
Aronets Myroslav. A New Research on Art Criticism.